

ELS VERDS ITALIANS

«Una metàfora verda»

Arreu d'Europa, els Verds tornen a sonar. A la República Federal d'Alemanya la coalició de Verds i socialdemòcrates ha arribat al govern municipal de Berlín oest i Frankfurt, obrint una tendència que pot repetir-se en altres ciutats. A França, després de les passades eleccions municipals, els Verds s'han convertit en els àrbitres de la situació en moltes ciutats importants. El pròxim assalt podria donar-se a Itàlia, on els Verds preparen la batalla.

Francesc Josep Deó

Fiorello Cortiana és coordinador de la Llista Verda de Milà, portaveu de la Federazione delle Liste Verdi d'Itàlia i un dels seus teòrics. Líder estudiantil en la Itàlia del 77, va militar en Lotta Continua i posteriorment en la Lega per l'Ambiente, una de les organitzacions ecologistes italianes més importants. Fiorello Cortiana refusa l'etiqueta que els Verds són la consciència crítica de l'esquerra, per a ell, els Verdi ocupen un espai polític propi, són una *metàfora* per reconduir la participació en la política.

—*Mai s'havia parlat, a Itàlia, tant d'ecologia com ara. Tots els diaris irrevistes parlen de temes ambientals i dels Verds.*

—Trobaràs que totes les revistes italianes parlen dels Verds, sempre que els Verds parlen de qüestions ambientals. Quan els Verds parlen, per exemple, de política, de drets civils, de racisme com a subproducte de la desigualtat entre el Nord i el Sud del món... no tenen tant de ressò en els diaris com quan els Verds parlen de temes ambientals.

En aquest sistema de comunicació en què estem, els Verds, la *qüestió verda*, es vol reduir només a l'aspecte ambientalista, quan en realitat els Verds són una metàfora que reproposa la possibilitat d'una participació política. Els Verds naixen —parlem a nivell polític— de la convicció profunda que no pot existir una política ecològica sense una ecologia en la política. Sembla un joc de paraules, però és així.

Els Verds apareixen amb retard respecte a la catàstrofe que ve. Nosaltres parlem el llenguatge ecologista, perquè la catàstrofe ja està iniciada, no perquè siguem Cassandra que esperem la catàstrofe futura.

—*¿Però els Verds treballen tan intensament els temes de política general com els temes ambientals?*

—A poc a poc, estem incorporant altres temes, ja que és evident que la discussió del model de desenvolupament és una discussió del model de desenvolupament amb totes les seves articulacions. Nosaltres parlem d'una ecologia general, no tan sols de l'ambient, parlem d'una ecologia de connexió.

Actualment, a Itàlia, hi ha una crisi evident i hi ha un problema de sortida d'aquesta crisi, que alguns volen reduir tan sols a la qüestió de la reforma electoral, però, en realitat, és un problema més profund. Avui és possible un nou model, avui els Verds són, segurament, la gran oportunitat, perquè parteixen d'un punt de vista més original que el pròpiament ambientalista, un punt de vista en realitat inèdit.

—*¿Quina influència han tingut els grups autònoms del 77, com per exemple Lotta Continua, Vanguardia Operaia, etc., en els Verds?*

—Molts dels fundadors de les Llistes Verdes, tant a nivell local com a nivell de Federació, vénen de Lotta Continua.

Lotta Continua era un grup molt existencialista. Va ser la primera organització que va patir la crisi, en el sentit positiu, produïda pels *nous subjectes socials* que parlaven amb un llenguatge nou, per exemple les dones, els joves, els homosexuals... Aquests nous subjectes qüestionaven el discurs, la mateixa lògica de la geografia tradicional (dreta, esquerra). Ja en aquell moment, el feminisme discutia aquesta lògica geogràfica. Els altres grups, en canvi, estaven més integrats en la lògica de l'esquerra, més preocupats pel que li passava al PCI, per exemple. Lotta Continua va fer una crítica de la política molt més radical.

—*¿Quina estructura organitzativa*

tenen les Llistes Verdes pel que fa a Itàlia?

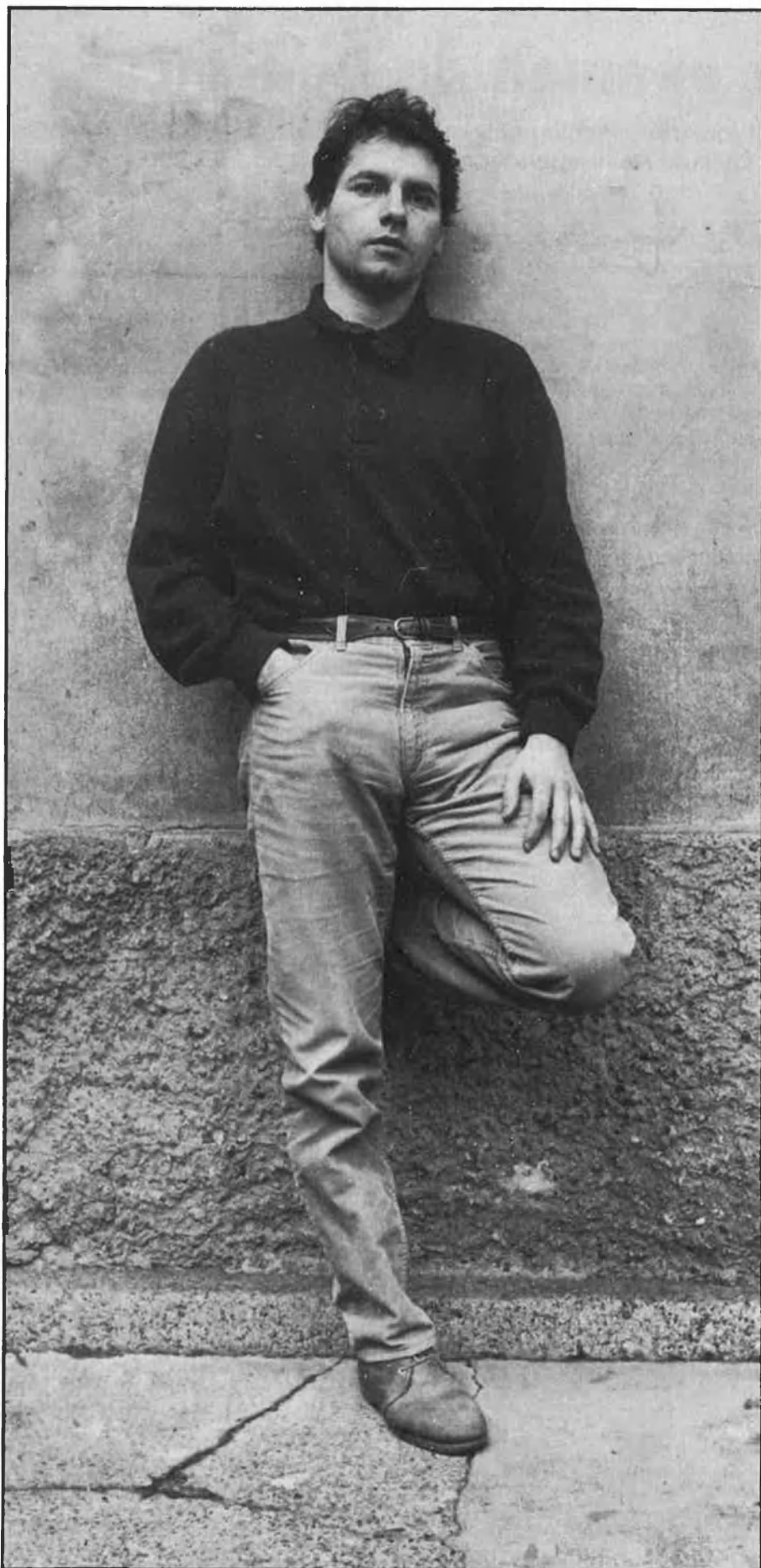
—Estem organitzats en una Federació de Llistes Verdes municipals, aquest és l'aspecte organitzatiu més interessant. Aquesta Federació és el producte de les llistes municipals. Clar que, el 1990, en les pròximes eleccions administratives, probablement serem 700 o 800 Llistes Verdes i no sé si aleshores serà possible això. Penso que farem una federació nacional de llistes regionals. A Itàlia, hi haurà una expressió de regions, no de ciutats, crec; no ho sé, però em sembla la cosa més lògica. Però, això, encara ho hem de discutir.

A Itàlia, la forma de partit ha esdevingut com una empresa més, perquè no respon als interessos generals, van segons bufa el vent. A causa d'aquesta crítica, la idea del partit s'ha convertit en un fantasma en la ment de molta gent, especialment entre els Verds. Correm el risc de no dedicar atenció a la política, a les formes de la política, i exercitar només la crítica de la política.

—*¿Quina vinculació hi ha entre les organitzacions ecologistes de base, com per exemple la Lega per l'Ambiente, Italia Nostra, WWF... i les Llistes Verdes? ¿Són, aquestes, un punt de referència per al moviment?*

—Nosaltres pensem que en una societat complexa, l'expressió política no té per què seguir un recorregut lineal tradicional: necessitats de la gent, producció de moviment, l'organització, el partit les institucions. En una societat complexa el vertader objecte del conflicte no és tant la presa del poder, perquè aquí no hi ha un Palau d'Hivern, no és tant el conflicte distributiu de les classes sinó el sentit del gir col·lectiu de la societat.

Són diversos els factors, els nivells d'intervenció, que produeixen aquest

«Hi ha una crisi de l'estat nacional perquè està massa allunyat dels problemes quotidians».

sentit del gir col·lectiu. Un pla que ve lligat als costums, un altre al consum de la gent, que són dos plans individuals o privats. Un altre pla és el terreny associatiu social, però també hi ha un pla polític. Per tant són nivells diversos que es mouen amb plena autonomia.

Ara nosaltres hem fet les Llistes Verdes per a treballar en el pla polític de l'ecologia, però de manera autònoma, sense pensar d'acaparar les organitzacions de base, que estan organitzades pel seu compte, que fan el seu treball i que s'ocupen d'un terreny concret, que és un terreny associatiu social. Nosaltres tenim com a terreny específic d'intervenció l'àmbit institucional.

Les persones que formen part de les Llistes Verdes provenen molt sovint d'associacions, però, hi participen a títol individual.

—*¿En les pròximes eleccions europees els Verds italians es presentaran sols, o en coalició amb altres partits? ¿En quin grup s'incorporaran els possibles diputats?*

—A les eleccions europees ens presentarem tots sols. Però les nostres llistes estaran obertes a totes les persones que vulguin participar i que hagin demostrat ser verds en Democrazia Proletaria, en el Partit Comunista, etc. Ens presentarem sols, i no en coalició, perquè volem resoldre el problema de la crisi de la política i del contingut de la política, no la crisi de Democrazia Proletaria, del Partit Radical o d'altres grups d'esquerra.

D'altra banda, som molt crítics amb els Verds alemanys i amb la forma com ha estat fet el grup parlamentari europeu Arc Iris. Nosaltres, per poc que puguem, treballarem per un grup únicament verd.

—*¿Quina estructura territorial proposeu per a Europa? ¿Quina Europa voleu?*

—Pensem que hi ha una crisi de l'estat nacional, com a forma, perquè està massa allunyat dels problemes que la gent viu cada dia. I l'estat és massa petit per a decisions que necessiten una escala major, per exemple les nuclears. Hem aturat les nuclears a Itàlia, però estem envoltats de nuclears a Europa.

Creiem que la resposta a aquesta qüestió no és fer estats més petits: l'Estat basc, l'Estat sud-tirolès, que reproduïxen una resposta equivocada. Nosaltres pensem en una Europa de les regions, i així les circumscripcions electorals s'han de fer a escala regional. Però aquest és un debat que estem iniciant entre nosaltres. □